

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра криміналістики, судової експертології та домедичної підготовки,
факультет № 1**

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни «Сучасні доктрини судової експертології»
вибіркових компонент освітньо-наукової програми *третього* рівня вищої
освіти підготовки доктора філософії
081 «Право»

Харків – 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від __.08.23 №__

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 1
Протокол від 16.08.23 № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від __.08.23 №__

Розглянуто на засіданні кафедри криміналістики, судової експертології та домедичної підготовки (*протокол від 3.08.23 № 8*).

Розробник:

професор кафедри криміналістики, судової експертології та домедичної підготовки, доктор юридичних наук, професор **Степанюк Р.Л.**

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри криміналістики та домедичної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, д.ю.н., професор **Чаплинський К.О.**
2. Професор кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства факультету №1 ХНУВС, к.ю.н., доцент **Глобенко Г.І.**

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3 Загальна кількість годин – 90 Кількість тем – 5	08 право 081 право Доктор філософії	Цикл підготовки _____ Навчальний курс 2 Семестр 3 Вид контролю: Екзамен
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання Лекції – 6; Семінарські заняття – 24; Практичні заняття – 0; Лабораторні заняття – 0; Самостійна робота – 46; Індивідуальні завдання: Курсова робота Реферати (тощо)		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Сучасні доктрини судової експертології» - формування у здобувачів глибоких наукових, теоретичних і практичних знань, вироблення та удосконалення ними особливих умінь, необхідних як для здійснення наукової, так і науково-педагогічної діяльності.

Завдання вивчення дисципліни «Сучасні доктрини судової експертизи»: засвоєння знань щодо історії судової експертології та її сучасне розуміння; формування поглиблених знань щодо становлення та сучасного стану розвитку криміналістичної техніки та теорії судової експертизи.

Міждисциплінарні зв'язки: Сучасні доктрини кримінального процесу. Сучасні доктрини криміналістики. Напрями розвитку науки криміналістики. Напрями розвитку судової експертології.

Очікувані результати навчання: Згідно з вимогами освітньо-професійної програми слухачі повинні:

знати:

- історію становлення судової експертології;
- сучасні завдання судової експертології та тенденції її розвитку;
- теорію криміналістичної техніки;

- теорію судової експертизи;
- теорію криміналістичної ідентифікації та діагностики;
- методологічні основи проведення судових експертиз.

уміти:

- здійснювати порівняльний аналіз різних наукових підходів щодо сутності і природи судової експертології та криміналістики, окремих учень науки криміналістики;
- формулювати та відстоювати власне бачення щодо окремих категорій науки криміналістики;
- успішно використовувати методологічний інструментарій судової експертології в науково-дослідницькій та практичній діяльності;
- формулювати власну точку зору щодо сутності, природи, методології криміналістики, понятійно-категоріального апарату науки;
- встановлювати завдання експертно-криміналістичного забезпечення кримінального провадження

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Знання та розуміння методів наукових досліджень та вміння використання їх у проведенні досліджень.
	ЗК-3	Вміння визначати проблему та формулювати тему дослідження.
	ЗК-4	Вміння точно та коректно визначати структурні компоненти дослідження (гіпотезу, об'єкт, предмет, мету завдання).
	ЗК-9	Здатність генерувати нові ідеї (креативність), синтезувати комплексні ідеї.
	ЗК-10	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК-11	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
	ЗК-12	Здатність працювати в міжнародних наукових проектах. Здатність працювати в міжнародних наукових проектах.
	ЗК-13	Здатність розробляти наукові проекти та управляти їх реалізацією.
Спеціальні (фахові) компетентності	ЗК-15	Формування умінь і навичок самостійно готувати проекти актів правозастосування, включаючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та умотивованості.
	СК 1	Формування концептуального знання щодо сутності верховенства права як однієї з основоположних цінностей демократичної

(ФК)		держави. Уміння застосовувати принципи верховенства права, в тому числі, у ситуаціях законодавчої невизначеності
	СК 2	Формування концептуального знання щодо системи права Європейського Союзу та її співвідношення з правовою системою України.
	СК 3	Формування концептуального знання щодо меж впливу норм міжнародного, зокрема європейського права на стан національного законодавства, тенденцій його трансформації.
	СК 4	Формування концептуального знання щодо форм впливу практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.
	СК 6	Формування навичок проведення порівняльно-правових досліджень окремих інститутів права.
	СК-8	Формування умінь застосовувати традиційні та новітні методи й інструменти наукового пошуку.
	СК-9	Формування навичок застосування міждисциплінарного підходу в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
	СК-10	Формування умінь ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення правових норм, а також знання практики їх застосування.
	СК-11	Формування умінь критично оцінювати результати наукових пошуків, інноваційний характер одержаних результатів і на цій основі підвищувати рівень своєї професійної діяльності, включаючи безперервний саморозвиток та самовдосконалення.
	СК-13	Формування умінь і навичок доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію про ідеї, проблеми, ухвалені рішення, досвід та аргументації; відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1. Доктрини судової експертології: поняття та зміст.

Загальне поняття наукової доктрини. Поняття та сутність (зміст) доктрини експертології. Функції загальної теорії судової експертології. Правові та організаційні основи проведення судових експертиз. Загальне поняття судової експертизи та класифікація судових експертиз. Організаційні питання призначення та проведення судових експертиз. Судовий експерт та його відповідальність, права та обов'язки при реалізації експертної діяльності. Становлення експертно-криміналістичних установ в Україні: історія та сучасність.

Тема № 2. Теорії криміналістичної ідентифікації та діагностики. Основи теорії ідентифікації та діагностики. Формування теорії криміналістичної ідентифікації. Теорія криміналістичної ідентифікації та язик її термінів. Форми (види) криміналістичної ідентифікації. Групова (видова, родова) ідентифікація. Теорія криміналістичної діагностики. Зразки порівняння, як носії властивостей об'єкта, що перевіряється та їх класифікація. Вимоги, що пред'являються до зразків для порівняння. Тактика отримання експериментальних зразків.

Тема № 3. Становлення та сучасний стан розвитку теорії судової експертизи. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку судових експертиз. Теоретичні проблеми визначення предмета та завдань судових експертиз. Наукові підходи щодо об'єктів і класифікації судових експертиз. Дискусійні питання щодо компетентності та компетенції судового експерта. Судові експертизи у змагальному кримінальному процесі. Умови формування достовірного висновку експерта. Залучення експерта під час досудового розслідування. Особливості проведення експертизи в суді. Проблеми присутності експерта під час процесуальних дій. Проблеми визначення процесуального статусу та функцій керівника експертної установи.

Тема № 4. Становлення та сучасний стан експертно-криміналістичного забезпечення кримінального провадження. Загальні положення технології (тактики) проведення судових експертиз. Типові експертні ситуації та їх значення. Тактика проведення судової експертизи на досудовому розслідуванні та в суді. Допит експерта. Дослідження, оцінка та перевірка висновку експерта. Проблеми визначення поняття використання висновку експерта в кримінальному провадженні. Значення висновку експерта для кваліфікації злочину. Напрями використання висновку експерта у кримінальному провадженні. Проблемні питання використання судових експертиз на різних етапах розслідування злочинів. Судові експертизи у структурі тактичних операцій. Тактичні прийоми використання експертних висновків під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій.

Тема № 5. Тактичні та методологічні основи проведення судових експертиз. Ситуаційний підхід в сучасній методиці розслідування злочинів. Поняття та співвідношення слідчої та слідчо-експертної ситуації. Гносеологія

слідчої ситуації. Компоненти слідчо-експертної ситуації. Класифікація слідчо-експертних ситуацій на етапах підготовки, проведення експертизи та на етапі оцінки та використання висновку експерта. Етапи проведення судової експертизи та стадії кожного окремого етапу. Оцінка наукової обґрунтованості висновку експерта. Визначення слідчим компетентності експерта. Перевірка висновку експерта та її процесуальне відображення. Тактика використання судових експертиз на досудовому слідстві.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	
Тема № 1. Доктрини судової еспертології: поняття та зміст	20	0	8			12	Екзамен
Тема № 2. Теорії криміналістичної ідентифікації та діагностики	20	2	8			10	
Тема № 3. Становлення та сучасний стан розвитку теорії судової експертизи	14	0	2			12	
Тема № 4. Становлення та сучасний стан експертно-криміналістичного забезпечення кримінального провадження	14	2	2			10	
Тема № 5. Тактичні та методологічні основи проведення судових експертиз	22	2	8			12	
Всього за семестр № 3:	90	6	28			56	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Завдання, що виносяться на самостійну роботу здобувача (аспіранта, слухача)			Література:
Тема № 1. Доктрини судової експертології: поняття та зміст			
	Ознайомитись із основними положеннями теорії судової експертизи. (завдання на самостійну роботу за темою)		1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 14, 22, 23
Тема № 2 Теорії криміналістичної ідентифікації та діагностики			
	На основі аналізу наукової літератури визначити засади (принципи) ідентифікації та діагностики. (завдання на самостійну роботу за темою)		1, 3, 8, 17
Тема № 3 Становлення та сучасний стан розвитку теорії судової експертизи			
	Проаналізувати сучасні концепції судової експертології та аргументи прихильників різних точок зору щодо її системи. (завдання на самостійну роботу за темою)		10, 21, 22
Тема № 4 Становлення та сучасний стан експертно-криміналістичного забезпечення кримінального провадження			
	Проаналізувати інформацію про історію становлення та сучасний стан експертно-криміналістичного забезпечення діяльності органів поліції. (завдання на самостійну роботу за темою)		6, 14, 17, 22
Тема № 5 Тактичні та методологічні основи проведення судових експертиз			
	Повторити історію становлення судової експертизи, методичні засади проведення судової експертизи. (завдання на самостійну роботу за темою)		5, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 20

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Р.А. Рейс – засновник судової експертології.
2. Внесок Е. Локара в становлення криміналістичної експертизи

3. П. Кірк та його роль у розвитку світової криміналістики.
4. Внесок С. М. Потапова у становлення теорії криміналістичної ідентифікації.
5. Історія становлення техніко-криміналістичних підрозділів в Україні.
6. Антропологічний метод А. Бертільона.
7. Історія становлення криміналістичної експертизи як розділу науки криміналістики.
8. Перші судові процеси із залученням судових експертів
9. Взаємодія слідчого і експерта під час оцінки експертного висновку.
10. Криміналістичне дослідження місця події.
11. Виникнення та сучасний стан криміналістичного ДНК-профілювання.
12. Тактика допиту експерта під час судового засідання
13. Співвідношення перевірки та оцінки експертного висновку.
14. Використання експертного висновку для подолання протидії розслідуванню.

5.1.3. Теми наукових робіт

Теми наукових робіт визначаються індивідуально викладачем – науковим керівником роботи здобувача, відповідно до зацікавленості кожного окремого здобувача і стану розробленості певних наукових напрямів.

6. Методи навчання

Під час викладання застосовуються наступні **методи навчання: словесні** (лекції, роз'яснення, обговорення), **наочні** (демонстрація об'єктів, презентації), **практичні** (аналіз матеріалів слідчої, експертної та судової практики, підготовка наукових доповідей і повідомлень) та **інтерактивні** (вирішення ситуативних завдань, квести тощо).

Навчання з дисципліни «Сучасні доктрини судової експертології» проходить у формі: 8 лекцій (16 год.), 12 семінарських занять (24 год.), а також самостійної та індивідуальної роботи, яка у здобувачів денної форми навчання займає 50 год.

Метою лекційного курсу є викладення загальних положень теорії криміналістики, надання слухачам основних орієнтирів у навчальному матеріалі, викладення змісту питань, включених до білетів іспиту з навчальної дисципліни. Виклад теоретичного матеріалу супроводжується наведенням прикладів з практичної діяльності органів правопорядку та науково-дослідної роботи. Для кращого засвоєння лекційного матеріалу викладачі використовують мультимедійні презентації.

Аудиторні заняття проводяться у формі семінарських занять, на яких здобувачі повинні набути практичні навички критичного аналізу різних точок зору науковців на актуальні проблеми криміналістики, а також здійснення самостійних наукових досліджень. З цією метою заняття проводяться у вигляді колоквиуму з обговоренням складних питань теорії криміналістики. Для відпрацювання навичок з швидкого й ефективного проведення наукового

дослідження на семінарських заняттях використовується моделювання ситуативних задач з використанням квестових технологій.

Самостійна робота за кожною темою передбачає вивчення навчальної та наукової літератури з відповідних тем, включених до програми навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні засвоїти навчальний матеріал, включений до змістовних модулів, отримати позитивні оцінки за всі відповіді під час аудиторних занять, а також позитивні оцінки за виконані письмові роботи. Всі пропущені заняття та незадовільні оцінки повинні бути відпрацьовані викладачеві.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Поняття та сутність (зміст) доктрини експертології та криміналістики.
2. Функції загальної теорії криміналістики та судової експертології.
3. Правові та організаційні основи проведення судових експертиз.
4. Загальне поняття судової експертизи та класифікація судових експертиз.
5. Організаційні питання призначення та проведення судових експертиз.
6. Судовий експерт та його відповідальність, права та обов'язки при реалізації експертної діяльності.
7. Становлення експертно-криміналістичних установ в Україні: історія та сучасність.
8. Виникнення та розвиток науки про експертизи.
9. Загальні принципи методики криміналістичних експертних досліджень, як окрема криміналістична теорія.
10. Предмет та об'єкт криміналістичної експертизи.
11. Класифікація видів криміналістичної експертизи.
12. Виникнення нових видів криміналістичної експертизи.
13. Внутрішнє переконання судового експерта та експертні помилки.
14. Загальні положення та історичний аспект дослідження ДНК в криміналістичній діяльності.
15. Призначення та проведення судової молекулярно-генетичної експертизи.
16. Основи теорії ідентифікації та діагностики.
17. Формування теорії криміналістичної ідентифікації.
18. Теорія криміналістичної ідентифікації та язык її термінів.
19. Форми (види) криміналістичної ідентифікації.
20. Групова (видова, родова) ідентифікація.
21. Теорія криміналістичної діагностики.
22. Зразки порівняння, як носії властивостей об'єкта, що перевіряється та їх класифікація.
23. Вимоги, що пред'являються до зразків для порівняння.
24. Тактика отримання експериментальних зразків.
25. Проблемні питання розуміння поняття спеціальних знань та науково-технічних засобів у кримінальному провадженні.

26. Правові засади використання спеціальних знань за чинним кримінальним процесуальним законодавством України.
27. Становлення та сучасний стан розвитку криміналістичної техніки як розділу науки криміналістики.
28. Теоретичні та практичні проблеми окремих галузей криміналістичної техніки.
29. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку судових експертиз.
30. Теоретичні проблеми визначення предмета та завдань судових експертиз.
31. Наукові підходи щодо об'єктів і класифікації судових експертиз.
32. Дискусійні питання щодо компетентності та компетенції судового експерта.
33. Судові експертизи у змагальному кримінальному процесі.
34. Умови формування достовірного висновку експерта.
35. Залучення експерта під час досудового розслідування.
36. Особливості проведення експертизи в суді.
37. Проблеми присутності експерта під час процесуальних дій.
38. Проблеми визначення процесуального статусу та функцій керівника експертної установи.
39. Загальні положення технології (тактики) проведення судових експертиз.
40. Типові експертні ситуації та їх значення.
41. Тактика проведення судової експертизи на досудовому розслідуванні та в суді.
42. Допит експерта.
43. Дослідження, оцінка та перевірка висновку експерта. Проблеми визначення поняття використання висновку експерта в кримінальному провадженні.
44. Значення висновку експерта для кваліфікації злочину.
45. Напрями використання висновку експерта у кримінальному провадженні.
46. Проблемні питання використання судових експертиз на різних етапах розслідування злочинів.
47. Судові експертизи у структурі тактичних операцій.
48. Тактичні прийоми використання експертних висновків під час проведення слідчих дій.
49. Ситуаційний підхід в сучасній методиці розслідування злочинів.
50. Поняття та співвідношення слідчої та слідчо-експертної ситуації.
51. Гносеологія слідчої ситуації. Компоненти слідчо-експертної ситуації.
52. Класифікація слідчо-експертних ситуацій на етапах підготовки експертизи.
53. Класифікація слідчо-експертних ситуацій на етапі проведення експертизи.
54. Класифікація слідчо-експертних ситуацій на етапі оцінки та використання висновку експерта.
55. Етапи проведення судової експертизи та стадії кожного окремого етапу.
56. Відмінності процесуального статусу експерта і спеціаліста.
57. Оцінка наукової обґрунтованості висновку експерта.

58. Визначення слідчим компетентності експерта.
 59. Перевірка висновку експерта та її процесуальне відображення.
 60. Тактика використання судових експертиз на досудовому слідстві.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час практичних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок здобувачем з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим)} = \left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр} + \text{Результат самостійної роботи за семестр}}{2} \right) * 10$$

контролем)

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль, то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен) оцінюється за національною шкалою. Для переведення результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} \begin{array}{l} \text{(перед} \\ \text{+} \end{array} \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем} \end{array}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамену) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Під час поточного контролю виставляється оцінка кожному здобувачу за роботу на семінарських заняттях, самостійну роботу, виконання індивідуальних творчих завдань та підсумкового контролю.

Для успішного засвоєння навчального матеріалу визначаються такі критерії:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 6 позитивних оцінок	Підготувати щонайменше 1 реферат	Отримати за підсумковий контроль не

		менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97–100	Відмінно ("зараховано")	A	„Відмінно” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
90–96			
90–93			
85–89	Добре ("зараховано")	B	„Дуже добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
80–84			
75–79		C	„Добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
70–74	Задовільно ("зараховано")	D	„Задовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
65–69			

60–64		E	„Достатньо” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
49–59	Незадовільно („не зараховано”)	FX	„Умовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21–40			
1–20		F	„Безумовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Рекомендована література

Основна

1. Криміналістика: криміналістична техніка : навч. посіб. / Р. Л. Степанюк, В. О. Гусєва, В. В. Кікінчук та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 388 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/37382557-3aef-447b-828e-2dbede15825b/content>
2. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Х. : Право, 2016. – Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2018. 952 с.
3. Журавель В. А. Проблеми теорії та методології криміналістичного прогнозування. Харків : Право, 1999. 303 с.
4. Котюк І. І. Теорія судового пізнання : монографія. К. : Видавничо-

поліграфічний центр «Київський університет», 2006. 435 с.

5. Даньшин М. В. Криміналістика ХХІ століття: місце у системі наукового знання : монографія. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 480 с.

6. Щербаковський М. Г. Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні : монографія. Харків : В деле, 2015. 560 с

Додаткова

1. Лисенко В. В. Криміналістичне забезпечення діяльності податкової міліції (Теорія та практика) : монографія. К. : Логос, 2004. 324 с.

2. Лук'янчиков Є.Д. Методологічні засади інформаційного забезпечення розслідування злочинів : монографія. К. : Нац. акад. внутр. справ України, 2005. 360с.

3. Малярова В. О. Розслідування злочинів проти моральності у сфері статевих стосунків: теорія та практика : монографія. Харків : Видавництво «Золота миля», 2013. – 365 с.

4. Пиріг І. В. Теоретико-прикладні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування : монографія. Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ ; Ліра ЛТД, 2015. 432 с.

5. Степанюк Р. Л. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів, вчинених у бюджетній сфері України : монографія ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва. Х. : НікаНова, 2012. 382 с.

6. Шевчук В. М. Тактичні операції у криміналістиці: теоретичні засади формування та практика реалізації : монографії. Х. : Вид. агенція «Апостіль», 2013. 440 с.

7. Бандурка О. М., Литвинов О.М. Протидія злочинності та профілактика злочинів : монографія. Х. : ХНУВС, 2011. 308 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <https://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Судова влада України <https://court.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Офісу Генерального прокурора України <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>
5. Офіційний сайт МВС України www.mvs.gov.ua.
6. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України/ URL : <http://mvs.gov.ua>
7. Офіційний веб-сайт Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру України. URL : <http://dndekc.centrmia.gov.ua>
8. Веб-сайт організації «Конгрес криміналістів» URL: <https://crimcongress.com/>.
9. Веб-сайт «International Association of Forensic Sciences» URL: <https://iafs2020.com.au/aboutiafs-2/>
10. Веб-сайт «American Academy of Forensic Sciences – AAFS» URL:

www.aafs.org